

MANIFEST AMB MOTIU DEL DIA INTERNACIONAL DE LES DONES 8 MARÇ 2024

Un any més, i com cada 8 de març, Dia Internacional de les Dones, les reivindicacions feministes s'expressen com un brollador de paraules que ens interpel·len.

Des de la RUIGEU reivindicuem continuar avançant cap a un horitzó universitari i social igualitari que permeta combatre els sexismes mentals inconscients, la divisió sexual del treball acadèmic, les desigualtats derivades de la bretxa de cures i la bretxa salarial de gènere, la segregació vertical i horitzontal per sexes que històricament ha impedit la igualtat real i efectiva entre dones i homes.

Per fer que la ciència siga veritablement justa per a totes i tots s'ha de bandejar la fixació en una idea estreta d'èxit sense pauses vitals, que sovint porta a l'esgotament, a problemes de salut i a l'abandó de carreres prometedores. Perquè, malgrat que dones i homes es matriculen en programes de grau i postgrau en proporcions similars, la representació de les dones disminueix al llarg de la carrera científica. L'absència de dones és especialment clara en llocs de lideratge i en les més altes escales de reconeixement investigador i docent, on és important augmentar la seua presència per a fer que el món acadèmic siga més equitatiu per a elles.

Científics i científiques treballen en entorns molt competitius, per això el desenvolupament de l'espai tant personal com familiar es converteix en un repte especialment dur per a les dones en el món acadèmic. Una de les principals causes que elles es vegem obligades a deixar la carrera científica és la maternitat i la poca o nul·la implementació de mesures per a fomentar la corresponsabilitat. D'altra banda, l'existència d'assetjament sexual i/o per raó de sexe en les diferents estructures professionals i laborals és també una realitat en la universitat, que afecta tots els col·lectius que l'habiten, incloent-hi les estudiants.

En aquest moment, en què la implementació d'una nova llei d'universitats planteja importants reptes que afecten específicament les plantilles, és imprescindible i urgent situar les polítiques d'igualtat en el disseny i l'execució dels canvis que venen, dotant les unitats d'igualtat dels recursos suficients i la interlocució política adequada per a complir els nous manaments legals que se sumen als preexistents. No fer-ho suposarà augmentar les diferents bretxes de gènere en comptes de treballar en la seua erradicació. Tal com posa en relleu la declaració de les Nacions Unides per a aquest 8 de març, **invertir en les dones és accelerar el progrés**. Aconseguir la igualtat de gènere i el benestar de les dones en tots els àmbits és més crucial que mai si volem generar economies pròsperes i aconseguir un planeta saludable.

Com a especialistes en polítiques públiques d'igualtat proposem una sèrie d'idees orientades a afavorir un ambient més amable i equitatiu que permetria organitzar, flexibilitzar i distribuir

equitativament les activitats investigadores, docents i d'administració i gestió entre membres dels diferents equips, especialment els d'investigació, i disminuir problemes d'assetjament: distribució equitativa de la càrrega de treball (transparència i l'equitat en l'assignació de tasques, especialment el no remunerat i no reconegut), implementació d'accions positives (mentoria, oportunitats específiques de finançament i polítiques d'extensió dissenyades per a secundar i retenir dones talentoses), suport a l'embaràs i cura de persones dependents amb permisos parentals flexibles i la no penalització en processos competitiu; organització d'activitats en horari que facilite la conciliació, lluita decidida contra la discriminació sexista i l'assetjament sexual i promoció d'una cultura de respecte, igualtat i tolerància zero cap a qualsevol forma de discriminació i prejudici.

En aquest sentit, és important recordar que un 62% de les dones a les universitats europees han patit algun episodi de violència (UNISAFE, 2023). Aquesta injustícia interpel·la una societat que no reconeix les dones com a iguals i que sobrepassa el món de l'ocupació per a convertir-se en una intolerable realitat per a la majoria de les dones. L'opressió del mateix sistema patriarcal adquireix mil formes monstruoses més enllà dels nostres espais, com les que pateixen les dones de Gaza, Ucraïna i tots els conflictes bèl·lics del món.

En RUIGEU no podem deixar d'assenyalar una realitat contemporània que està configurant-se com una nova amenaça. L'ecosistema digital s'ha convertit en un nou dispositiu de discriminació i violència, amb grans implicacions per a l'acadèmia i la ciència. En l'actualitat, el coneixement del món es resol fent *scroll* entre pantalles, en un aparador, regit per un règim de tecnologia algorítmica que manté el guió patriarcal i fins i tot la misogínia. Per tant, és necessari acabar amb la subrepresentació documentada de les dones en línia i les imatges digitals que exacerbem el biaix de gènere i el sexisme. Abordar l'efecte social d'aquest fet a gran escala és essencial perquè les eines tecnològiques també representen i imaginem mons igualitaris.

Cada 8 de març commemorem ritualment la possibilitat d'una nova societat. En aquest sentit, reivindicuem la importància del treball desenvolupat per les unitats d'igualtat de les universitats per a avançar en l'eliminació de les diferents bretxes que afecten les dones i exigim que la perspectiva de gènere integri totes les polítiques universitàries. La RUIGEU ha de continuar sent una entitat a l'avantguarda del treball, per a traçar mapes, construir escales, restablir ponts trencats i descobrir noves rutes cap a una cultura acadèmica lliure de lligams patriarcal, on es garantisca la igualtat real i efectiva entre dones i homes.

En les polítiques d'igualtat hi ha una intencionalitat ètica que interpel·la la societat en conjunt. Incorporar la perspectiva de les dones i de gènere és des de fa més d'una dècada una obligació legal, com a principi rector de tots els poders públics, incloent-hi també les universitats, i ha d'aplicar-se a l'administració, la gestió, la docència, la investigació i la innovació. Per tot això, les institucions universitàries tenen la responsabilitat de prendre mesures per a un futur més equitatiu i just. No és possible l'excel·lència i la qualitat sense la igualtat.

8 de març de 2024

Les universitats sotassignades formen part de la Red de Unidades de Igualdad de Género para la Excelencia Universitaria:

Universitat d'Alacant
Universitat d'Alcalá
Universitat d'Almeria
Universitat Autònoma de Barcelona
Universitat Autònoma de Madrid
Universitat de Barcelona
Universitat de Burgos
Universitat de Cadis
Universitat de Cantàbria
Universitat Carlos III de Madrid
Universitat de Castella-la Manxa.
Universitat Complutense de Madrid
Universitat de Còrdova
Universitat de la Coruña
Universitat de Deusto
Universitat d'Extremadura
Universitat de Girona
Universitat de Granada
Universitat de Huelva
Universitat de les Illes Balears
Universitat Internacional d'Andalusia
Universitat Internacional de Catalunya
Universitat de Jaén
Universitat Jaume I de Castelló
Universitat de La Laguna
Universitat de La Rioja
Universitat de Las Palmas de Gran Canaria
Universitat de Lleó

Universitat de Lleida
Universitat de Màlaga
Universitat Miguel Hernández d'Elx
Universitat de Múrcia
Universitat Nacional d'Educació a Distància
Universitat Oberta de Catalunya
Universitat d'Oviedo
Universitat Pablo de Olavide
Universitat del País Basc
Universitat Politècnica de Cartagena
Universitat Politècnica de Catalunya
Universitat Politècnica de Madrid
Universitat Politècnica de València
Universitat Pompeu Fabra
Universitat Pública de Navarra
Universitat Ramon Llull
Universitat Rey Juan Carlos
Universitat Rovira i Virgili
Universitat de Salamanca
Universitat de Santiago de Compostel·la
Universitat de Sevilla
Universitat de València
Universitat de Valladolid
Universitat de Vic- Universitat Central de Catalunya
Universitat de Vigo
Universitat de Saragossa